

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет мистецтв
Регіональний науково-творчий центр мистецької освіти
і художньої майстерності

**ЕСТЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ
ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ
МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН**

МАТЕРІАЛИ
IV Міжнародної науково-практичної конференції
(м. Умань, 8-9 квітня 2021 року)

Умань
2021

УДК 37.091.12.011.3-051:7](06)

Е86

Редакційна колегія:

Терешко І. Г. (головний редактор) – декан факультету мистецтв Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, кандидат педагогічних наук, доцент;

Побірченко О. М. (відповідальний редактор) – доцент кафедри образотворчого мистецтва Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, кандидат педагогічних наук;

Андрощук Л. М. – завідувач кафедри хореографії та художньої культури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, кандидат педагогічних наук, професор;

Музика О. Я. – завідувач кафедри образотворчого мистецтва Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, кандидат педагогічних наук, доцент;

Семенчук В. В. – завідувач кафедри музикознавства та вокально-хорового мистецтва Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, заслужений працівник культури України, доцент;

Радзівіл Т. А. – доцент кафедри інструментального виконавства Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, кандидат педагогічних наук.

*Рекомендовано до друку вченою радою факультету мистецтв
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол № 11 від 30 квітня 2021 року)*

Е86 Естетичні засади розвитку педагогічної майстерності викладачів мистецьких дисциплін : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Умань, 8–9 квіт. 2021 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Ф-т мистецтв ; Регіон. наук.-творч. центр мист. осв. і худ. майст. [редкол.: Терешко І. Г. (голов. ред.), Побірченко О. М. (відпов. ред.), Андрощук Л. М. [та ін.]. – Умань : ВІЗАВІ, 2021. – 264 с.

У збірнику опубліковані наукові тези та статті, в яких розкрито актуальні питання мистецької освіти, окреслено вектор європейського та національного розвитку.

Розраховано на спільноту науковців, викладачів, докторантів, аспірантів, учителів та студентів – усіх хто цікавиться проблемами сучасної мистецької освіти.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наведених фактів, цитат, статистичних даних, власних імен та інших відомостей.

УДК 37.091.12.011.3-051:7](06)

© Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2021

і досягаючи найбільшої амплітуди рухів. І, найголовніше, обов'язковий контроль педагога за виконанням його методичних рекомендацій [1, с. 852].

Слід також зазначити, що впровадження дистанційного навчання при викладанні бального танцю повинно відбуватись у двох напрямках: при засвоєнні теоретичного розділу навчальної програми з використанням як традиційних засобів навчання, так і засобів інформаційних та комунікаційних технологій. Під час засвоєння практичного розділу, доцільно використовувати відео тренувань, уроків, навчання технічним елементам та руховим навичкам бального танцю.

Отже, у підготовці студентів спеціальності «Хореографія» варто зазначити, що будь-яка платформа дистанційного навчання не в змозі в повній мірі забезпечити студентам-хореографам реальні умови тренування та педагогічне вдосконалення, а також засвоєння методики навчання різних рухових умінь. Тому традиційний компонент підготовки залишається провідним при підготовці фахівців із хореографії.

Список використаних джерел:

1. Каратаев А.А. Обучение хореографическому творчеству с применением современных информационных технологий. *Молодой ученый*. 2015. №12 (92). Июнь-2. С. 851–854.

Городецький В. І.

МЕТОДИЧНА РОБОТА НАД МУЛЬТИПЛІКАЦІЄЮ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЇЇ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ

На сьогоднішній день мультиплікаційна діяльність і пов'язані з нею комп'ютерні технології, які розвиваються із шаленою швидкістю, викликають неабиякий інтерес у школярів. Мультиплікація тісно пов'язана з образотворчим і декоративно-прикладним мистецтвом та дизайном, музикою, літературою, театром, режисурою, кінозйомкою, ІТ технологіями.

В науці активно ведуться обговорення щодо форм та методів навчально-виховного процесу позаурочних гурткових занять

зі створення мультиплікації, про що зазначається у роботах О.Гордійчук, О.Рудницької, А.Юрченка, О.Гаєвського, І.Зарецької, Ю.Іванова та інші.

Мета публікації полягає в доцільності застосування авторських методичних розробок над мультиплікаційними фільмами в загальноосвітній школі.

Найпростіша форма роботи з мультфільмами – його перегляд. Складніша форма – створення мультфільму.

У процесі занять мультиплікацією було виділено чотири етапи створення мультфільму:

- підготовчий;
- художньо-образотворчий;
- технологічний;
- заключний.

Для створення мультфільмів апробовані і обрані програми для ПК з мальованої та лялькової комп'ютерної анімації, а саме відеоредактор Movavi для створення мультфільмів, який дозволяє створювати відео з фотографій, зображень і відеоматеріалів, з накладенням різноманітних фонів та футажів, із застосуванням техніки – «хромакей»; голосового та музичного супроводів.

На сьогоднішній день активно розвиваються освітні технології, крім традиційних систем навчання велику популярність набирають інноваційні види діяльності і методики розвитку та навчання дітей в загальноосвітній школі, в тому числі і мультиплікація.

Пройшовши цікавий і захоплюючий курс навчання анімації і мультиплікації на гуртках чи факультативах в школі по нашій навчальній програмі, учні зможуть самостійно створювати приголомшливі ролики і відео-колажі із масиву фотографій, з накладенням звуку, отримають базові основи класичної анімації, освоють платформу створення мультфільмів, спробують себе в ролі сценаристів, режисерів і звукооператорів.

Пропонуємо власну розробку навчального курсу мультиплікації для гуртків на базі загальної середньої та позашкільної освіти.

Навчання мультиплікації проводяться у форматі захоплюючих завдань та інтерактивну, які стануть міцним фундаментом для розкриття таланту, його подальшого саморозвитку і самовираження.

В процесі навчання мультиплікації учні:

- тренують пам'ять і увагу;
- розвивають логічне мислення;

– вчаться працювати над проєктами і комунікувати з вчителем та іншими учнями.

Навчальний процес в загальноосвітній школі повинен бути побудований і адаптований спеціально для дітей, щоб вони могли експериментувати і втілювати свої творчі задуми в рухомих історіях. Юні школярі під керівництвом вчителя вивчать інструменти у відеоредакторі Movavi. Вони зможуть відразу ж застосовувати отримані знання на практиці:

- оживляти героїв і озвучувати їх;
- створювати титри і заставки;
- створювати атмосферні короткометражні ролики або тематичні відео-колажі на свята, на дні народження друзів і рідних;
- за власним сценарієм і в різній стилістиці створювати мультфільми.

Заняття мультиплікацією – це метод художнього виховання і навчання, який має великий вибір виразних засобів, спрямованих на розвиток учня. Заняття мультиплікацією надає можливість дитині відкрити в собі багатий внутрішній світ.

На кожному етапі створення мультфільму – від написання сценарію до озвучування, здійснюється цілеспрямована робота по створенню умов для формування особистісних якостей. При цьому сам мультфільм є не метою, а лише засобом виховання дитини. Створюючи мультфільм, діти опиняються в центрі творчості, в якому активно функціонують різні предмети, взаємини, вирішуються розвиваючі та виховні завдання [4].

Вплив мультиплікації на розвиток дітей проявляється у різних напрямках:

- в загальному психологічному розвитку (розвиток пізнавальних процесів, моторики, розвиток мови);
- запозичення зразків і моделей поведінки;
- формування інтересів і схильностей.

Вивчаючи мультиплікацію, учні реалізують свої здібності в літературі (складання сценарію), в різних видах образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва (створення персонажів та декорацій), в музиці (звуковий супровід), в мовному розвитку (озвучування ролей), в техніці (робота з різним обладнанням), а також у вивченні комп'ютерних технологій.

Заняття мультиплікацією органічно поєднують в собі пізнавальні та виховні компоненти, адже це реальні навички самостійності

і колективної діяльності, але головне – вони ефективно стимулюють творчий та інтелектуальний потенціал [5].

Таким чином, мультиплікація тісно пов'язана з образотворчим і декоративно-прикладним мистецтвом та дизайном, музикою, літературою, театром, режисурою, кінозйомкою, інформатикою, але більш за все безпосередньо впливає на розвиток уяви школярів.

У процесі вивчення мультиплікації реалізуються освітні, розвиваючі та виховні функції.

Освітні функції спрямовані на формування:

- уявлення про мультфільм як про твір мистецтва;
- розуміння мови екранних мистецтв;
- навичок фото і відео-зйомки, монтажу, озвучування мультфільму;
- початкових навичок роботи сценариста, режисера, оператора, актора в процесі роботи над мультфільмом.

Розвиваючі функції сприяють:

- загальному розвитку особистості дитини;
- розвитку творчої уяви, композиційного мислення.

Виховні функції сприяють:

- створення у дітей позитивного настрою на заняттях в творчому об'єднанні, формують мотивацію до оволодіння необхідними знаннями та вміннями;
- формування художньо-естетичного смаку.

Все це можливо тільки за умови застосування різних видів образотворчої грамоти, так як існує безпосередній зв'язок мультиплікації з образотворчим та декоративно-прикладним мистецтвом. Створення персонажів, фону, декорацій для мультфільму, формує у дітей уміння задумувати і реалізовувати художній образ, а також безпосередньо брати участь в творчому процесі.

На сьогоднішній день для вчителя важливим є не тільки навчити створювати мультиплікацію, а й навчити учнів любити, переживати, відчувати, думати, найбільш повно реалізувати свої можливості. Адже завдяки новим комп'ютерним технологіям мистецтво мультиплікації стало доступним для дітей різного шкільного віку.

Список використаних джерел:

1. Безклубенко С. Відеологія. Основи теорії екранних мистецтв. Київ: Альтерпрес, 2004. 350 с.

2. Брюховецька Л. Українська анімація. Київ: Фенікс, 2018. 264 с.
3. Кравцов Н. Історія анімації. Як народжується мистецтво / пер. з рос. О. Шуляр. Київ: ArtHuss, 2019. 192с.
4. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна та мистецька: Навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2005. 360 с.
5. Юрченко А.О. Педагогічні техніки організації дослідницької діяльності у сучасних інноваційних технологіях. *Освіта, наука, виробництво: реалії та перспективи*: збірник наукових праць. Суми: ФОП Цьома С.П., 2017. Вип.1. С. 169-175.

Горчинська Т. С.

ВИКОРИСТАННЯ ПРИНЦИПУ «ВІД ЗАГАЛЬНОГО ДО ЧАСТКОВОГО» МАЙБУТНІМИ ХУДОЖНИКАМИ-ПЕДАГОГАМИ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПЛЕНЕРНОЇ ПРАКТИКИ

Пленерна практика («плерер» від фр. En plein air - «на відкритому повітрі») є невід'ємною складовою підготовки майбутнього вчителя образотворчого мистецтва. В умовах пленерної практики активно формується творча самостійність майбутнього художника-педагога, оскільки заняття на пленері відрізняються від стаціонарної аудиторної форми проведення занять.

На пленерній практиці студенти отримують велику свободу у виборі мотиву, композиційної побудови і зображення стану природи. Мінливий характер освітлення, змушує студентів миттєво і самостійно приймати рішення. Зображення великого простору в пейзажі, принципово відрізняється від глибинно-просторових планів в аудиторних постановках, актуалізують знання студентів в питаннях лінійної і повітряної перспективи, законів роботи тоновими відношеннями і колориту.

На пленері студенти виконують різні за часом малюнки від коротких начерків та замальовок елементів рослинного світу до роботи над тривалими зображеннями сільського, міського пейзажів. За

Венгер Альона Віталіївна, здобувачка ОС «Магістр» кафедри образотворчого мистецтва Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Веретко Оксана Ігорівна, старший викладач кафедри методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну Навчально-наукового інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Вернигора Вікторія Леонідівна, здобувачка ОС «Магістр» кафедри інструментального виконавства Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Вовк Мирослава Петрівна, доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу змісту і технологій педагогічної освіти Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України.

Габель Оксана Іванівна, асистент кафедри музичного мистецтва Мукачівського державного університету.

Геніх Наталія Володимирівна, здобувач ОС «Магістр» кафедри інструментального виконавства Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Горобець Микола Олександрович, викладач кафедри хореографії Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Городецький Віталій Іванович, старший викладач кафедри методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну Навчально-наукового інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Горчинська Тетяна Сергіївна, викладач кафедри образотворчого мистецтва Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.